

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egész évre 16 ft. Negyedévre 4 ft.
Félévre 8 ft. Egy óra helyben 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy [] centimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri czikkok:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az államosítás ellen.

Nádasdy és Schmerling idejében, mikor a virilisi megyei intézmény patenszerűleg a hatalom által kinevezett tisztviselőkkel behozatott és 1867-ben, mikor az összetartóit ugyanevezett önkormányzati élet 20 évi önkényuralom után visszaállítva lett, habár ez egy hasonlított az 1848-ban birt önkormányzati élethez (megfosztva eredeti jogainak jelentékenyebb részétől, de a választási jogosultság mégis fenntartván abban) mint a talmi az ezüstbőz, mégis kinek jutott volna eszébe, sőt aztán is, hogy még ezen állapotot is védenünk fog kelleni egykoron saját nemzeti kormányunk ellen? Bizony senkinek. Törvényes alapra jutván, azt fokozatosan erősíteni, az alkotmányos és önvédelmi közéletnek idővel örökös és biztos állandóságot szerezni, volt mindenütt és mindenben a jelszavunk s ezen hatás alatt állott akkor ösztönserőleg mindenki.

Lefolyt azóta egy negyedszázad és ime a Nádasdyak és Schmerlingek szelme kísérti a magyar kormányt. Nem eléggé tág a kör amiben mozoghatnak és hatalmaskodhatnak, Nem elég alázatosak az állam önzétes polgárai. Nem eléggé van megerősítve és rendszabályozva a lelkesülni még bíró egykori magyar szellem. A kormányunk rabslolga alárendeltségű hódolat kell.

Azt kívánják, azt akarják, hogy a nemzet zöme hasonlítson a juh-nyájhoz, sőt még ennél is többet, mit a Nádasdiak és Schmerlingek, nem bántottak, t. i. azt az erőt és szellemet, mely ivadékról-ivadékra, századokon át vér és jogi örökség mellett, állam és ország, tulajdonosává emelte a nemzetet, megakarják semmisíteni.

Nem egyéb a cél, mint a muni-
cipiumnak meggyengítésével, esetleg megsemmisítésével kioltni rendre a nemzet minden fiából azt a hitet és tudatot, hogy a vérről szerzett hazáta közkötelességek teljesítésével kell megtartani.

Pedig Magyarországot művelni, föl-
emelni és erőssé tenni önjogainak, ösz-
töneinek és hagyományainak alapján
csak a nemzeti öntudatosság képes,
mint eddig is, míg idegen eszmék, fo-
galmak és közéleti viszonyok erőlte-
tett alkalmazásával a nemzeti haladás
előbbrevitelét mindannyiszor meggátolta.

Az a „reakció” amit elkorhadt és
meddő magyar nemzeti tulajdonnak

kivánnak fölmutatni, nem egyéb rossz
hiszemű czélzatosságnál, a megyei ön-
kormányzati élet rovására, amennyiben
az ezzel kapcsolatos régi fény még
mindig sérti a modern előharczosok
szemeit, hogy azt a szellemet és öné-
zetességet, melyet örökségül átvenni
kezdett a jelen törvényhatósági köz-
élet is, az egyéni és hatalmi praepo-
tentianak alávettessék, habár egy ez-
redéves mult kezeskedik arról, hogy ez
a fény és szellem hivatásának, az euró-
pai érdekekhez képest mindenben meg-
tudott felelni.

De hát mind hiába való. Azoknak
kik az államosításért lelkesülnek és
harcznak, nem több jog kell, hanem
kenyér. Nem több szabadság, hanem
több hatalom és nem könnyebb admini-
isztráció, hanem könnyebb uralom.
Nem nemzeti erő, — hanem hivata-
los erő.

Oknélkül való egykezetet elhítni
velők, hogy feljött a nap, mert nem
látják; sikertelen munka megértetni
velők, hogy ingoványra lépnek, mert
nem érzik. Ők vesztüknek indultak, —
ezek a modern tudákosok és elvesztik
a nemzet alkotmányát is. Őseink böl-
csessége előttük számárság. Egy évez-
red tapasztalása előttük súlytalan.

Ne is törődjünk tehát többé a
kapacitációkkal és ne vesztessük az
erőt állításainak czáfolására. Ehelyett
sorakozunk és védekezünk, amiként
cselekedtek elődeink is, hogy a haza-
fiaság lelkesült erején törjék meg a to-
vábbi jogfosztási elmélet.

Egy mód áll rendelkezésünkre s
ha nem is mint Hugo Victor mondta,
5 percznyi egyöntetű csalekvrés által
megszerezhető az emberi szabadság, min-
denesetre gyors és keőő időben való
föllépése által a közérzület nyilvános
kifejezésének alkotmányos nyomatókat
szerezve, még megmenthetjük szabad-
ságunknak legföltebb intézményét.

Az első mód, a vármegyénkénti
pártkülönbösgnélküli népgyűlések tar-
tása és a választók abbeli elhatározása,
mely szerint képviselők, kik ezen poli-
tikai nézeteikről a választókant megvá-
lasztásukkal nem tájékozhatták és
ennek okából őket, alkotmányserőleg
e tekintetben nem is képviselhetik, föl-
hivassanak a megyei önkormányzatnak
fönntartására, azon hozzáadással, hogy
netalán ellenkező elveik és nézeteik
esetén a választók bizalmát visszavont-
nak tekintsek, mert a politikai morál

szempontjából, az alkotmány alaptétele
a választók tudta, akarata, megkérdé-
zése és beleegyezése nélkül meg nem
változtatható.

Ha erőyes, ha mozgalmas, ha te-
kintélyes akciót fejtünk ki, többre
megyünk e móddal, mint az országgyű-
lési vitákkal, mert a kormány nemcsak
egy kisebbségben levő pártot fogna
maga előtt látni, hanem egy fölzodult
országot.

SZ. N.

Föltételes elítélés. Franciaor-
szágban nagy fontosságu törvény lépett élet-
be, ez a föltételes elítélés rendszere. E tör-
vény szerint a bírónak szabadságában áll az
első ízben elítelt bűnös büntetését öt évre
elhalasztani. Ha az elítelt ez idő alatt nem
követ el újabb büntényt, azítlelet feloldottnak
tekintetik. Ha a föltételesen elítelt bűnös
ezen öt év alatt újabb büntény miatt kerül
a bíróság elé, nem csak ez újabb, hanem el-
ső büntényeért is bűnhődni kell. A föltételes
elítélés rendszeréhez nagy reményeket fűznek.
(Nálunk is elférne.)

Politikai hírek.

Elkeresztelési ügy. A kormány egyik
fölvitalos lapja azt írja, hogy az elkeresz-
telési ügyben külön törvényhozási intézke-
désre csak az esetben lenne szükség, ha a
szent szék mereven ragaszkodnék eddigi ál-
laspontjához és lehetetlenné válnék a tör-
vény világos intézkedéseinek fogantatása,
tényleg szükség lesz törvényhozási intézke-
désre, de távolról sem a most évi február
26-iki rendelet megváltoztatása vagy hatá-
lyon kívül helyeztetése végett, hanem csakis
a polgári anyakönyvek behozatala tárgyában.
Mintán sem az 1868. LIII. t. cz. megváloz-
tatásáról sem a kormány rendeletének mó-
dosításáról szó sem lehet, vagy meg kell ta-
lálni azt az eljárási módozatot, mely a ka-
tholikus lelkészeknek lehetővé teszi lelkiis-
mereti kényszer nélkül a törvény végrehaj-
tását, vagy államosítani kell az anyakönyvet.

Orosz katonai tanácskozások. A Köl-
nische Zeitung a következőket jelenti Péter-
várról: Föltűnő dolog, hogy a katonai kerü-
letek parancsnokai az utolsó napokban ide-
érkeztek. Most már a berlini és bécsi meg-
hatalmazottak is itt vannak s az odesszai
kerület parancsnokával együtt részt vesznek
a tanácskozásokban. (Rothad valami...)

Az osztrák igazságügyi reformokról az
Allg. Juristen Ztg. azt írja, hogy az osztrák

igazságügyminiszterium a törvényjavaslatok
egész sorát készíti elő a most összeülő
parlamentti ülésnek számára. E javaslatok a
következők: az új büntetőtörvényről, a bün-
tetés végrehajtásáról, a büntető perrendtartás
módosításáról, egy új polgári perrendtartás-
ról, a paraszt földbirtokok védelméről, ille-
tőleg e birtok szétadarabolásának meggátolásá-
ról, részletüllettel való visszaélések megaka-
dályozásáról, végül a csőd-rendtartásról szóló
törvényjavaslatok.

A szófiai minisztergyilkosság. Jól értesült
szófiai forrásból jelentik, hogy a bolgár kor-
mány a legszigorubb vizsgálat dacára sem
tudja még határozottan, hogy ki gyilkolta
meg Belsov minisztert, de szerzett pozitív
bizonyítékokat arról, hogy a meggyilkolt mi-
niszter szervezett és nagyon szétágazott ösz-
szesektvésnek esett áldozatul, melynek szálai
Belgrádba és Konstantinápolyba nyulnak. Az
összesektvők Sztambulov, Zsvikov és Grekov
miniszterekre mondták ki a halálos ítéletet.

A közigazgatási bizottságból.

Budapest, ápril. 3.

A közigazgatási bizottság mai ülésén
fontos elvi határozatok hozattak a közsa-
badóság garanciáira és a kinevezett tisztvisé-
lők függetlenségének védelme tekintetében.

Kimondatott, hogy tisztviselő a maga
járásában nemcsak képviselő nem lehet, de
ha megis választatnék, anélkül, hogy jelölt
lett volna, a választás érvénytelen.

Kimondatott, hogy a tisztviselők áthe-
lyezése csak a koronához való felterjesztés
alakjában történhetik; függőben hagyatván
az a kérdés, hogy a szolgabíróra is kiterjesz-
tessék-e ez?

Igen fontos az is, hogy a főispánra
ugyanazon kvalifikációt mondják ki, mint
az alispánra.

Erre nézve az indítványt Apponyi tette
és Szapáry miniszterelnök e kérdés eldöntését
a kiküldendő hetes bizottsághoz kérte uta-
sítani.

Kiemeljük, hogy gróf Szapáry minisz-
terelnök azon indítványt, mely szerint a fő-
ispán ne köteleztessék a székhelyen lakni, a
maga részéről nem fogadta el.

A 15. §. után a tisztviselőknak a kép-
viselőválasztási mozgalmakban való részvételt
illetőleg, Gulner és Dárday új §-t szövegez-
tek; a miniszterelnök kijelenté, hogy e két
indítvány figyelembe vételével legközelebb új
szakasz szövegét fogja a bizottság elé ter-
jeszteni.

Közigazgatás reformja.

A képviselőház közigazgatási bizottsá-
gának üléséről tegnapi lapunkban megjelent
tudósítás folytatásul közöljük a következőket;

Megakad a tollam és ismét addig ver-
gődöm míg új témához jutok és szölok a
szerelemről.

Meglátalak én édes szerelmem. Nem
zöld erdőben, hol beszédes patak fölé vad
virágok hajolnak és a sötét lombok között
dal fakad; de meglátalak a — telekkönyv-
ben. Milyen név, milyen édes név. Soha sebb
ragyogóbb teremtes. Arczod tejrőzsái, hatyru
nyakad, pokol sötét hajad és szemeidnek bű-
vös tüköre megigézett.

Ah minő természet! minő idomok, melyek-
hez féltékenyen simulirigy pongyolád. Mennyi
szenvedély a tekintetében, mennyi hév az
ölelésében, mennyi tűz a csókodban, mennyi
kék bájaid összhangjában. Ölelj szorosan da-
gadó kebledre, hogy érezzem véred forró lük-
tetését, hadd szíjjam ajkaid édes melegét,
hadd szédüljek el a részegítő mámorban,
mely a földi élet isteni gyönyörökre ringat.
Ez a cél, ez a szerelem célja, nem pedig
egy csendes tűzhely idyllikus boldogsága, a
mely körül dorombol a macska és orditoznak
a gyerekek. Husodat harapni véredek izgatni,
az igazi gyönyör, — nem pedig golyhók
módjára bámulni lelked erényét, a melyet
csendes rajongók gondoltak ki elzárt czellá-
jokban...

Tovább szeretnék menni! szinte izgat
érem ez a leírás, de ismét megbicsaklik vala-
hogy a tollam. Persze hogy a tollam, vagy
tán a kedvem. Eh kedv ide, kedv oda. A mo-
dern korszellemmel haladni kell, különben ki-
kacagják és elfelejtik az embert. Tovább,
tovább! Tévelyedjünk a művészet káprázatos
világába.

A 4-ik §-nál, mely szerint az 1866:
XXI. törvényczikk 1. §-ában felsorolt me-
gyék területe valamint a megyék székhelyei
csak törvény által módosíthatók, Tibád java-
solja, hogy a §-ban soroltassanak fel a me-
gyék és azoknak székhelyei.

Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök nem
tartaná helyesnek e javaslat komplikálását a
székhelyek kérdésének bevonásával.

Holló mellőzendőnek tartja a §-ban az
1886-ki XXI. törvényczikkre való hivatko-
zást. Gulner és Szederkényi tisztán törvény-
szerkesztési szempontból is helyesnek tartani
Tibád indítványának elfogadását. Tisza Ist-
ván azt tartja, hogy ha komolyan óhajtuk
e reform létrejövetelét tartózkodnunk kell
ily komplikáló kérdések felvételétől. Vadnay
Andor a §-ban a „módosíthatók” szót „vál-
toztathatók” meg kifejezéssel javasolja fel-
cseréltetni. A bizottság abban állapodik meg,
hogy a szakaszban soroltassanak fel a jelen-
leg fennálló megyék, kimondatván, hogy azok
területe s székhelye csak törvény által változ-
tatható meg.

Az 5-ik §-nál, mely szerint a megyei
pénztárak és számvévségek megszüntetnek
s a pénztár teendői az adóhivatalokra, a
számvévség teendői a rendszert minden
megye területén létesítendő központi számvé-
vségre ruháztatnak. Szederkényi elégnék
tartja azt kimondani, hogy a megyei pénz-
tárak teendői az adóhivatalokra ruháztatnak
miután a számvévségek voltaképen megma-
radnak. Tisza István azt tartja, hogy ha a
megyék területei rendeztetnek, okvetlenül
szükséges lesz minden megyében központi
számvévséget létesíteni. Gróf Szapáry Gyula
miniszterelnök megjegyzte, hogy a czél az,
hogy minden megye központján legyen szám-
vévség s a „rendszert” csakis az átmeneti
időre vétetett fel, míg egy pár kisebb megye
területe esetleg egyesített fog.

A § változatlanul elfogadatot.

A 6-ik §-nál, mely szerint az uttiyek
a beldgyminiszterium hatáskörébe helyez-
tetnek át.

Dárday előadó sajnálattal veszi az utti-
gyeknek a jelenlegi kereskedelmi miniszter
hatásköréből való elvonását s azt tartja, hogy
az indokolásában felhozott tekintetek alapján
a vitágyeket is át kellene tenni a beldgyi
tárca keretébe, a mi a gátrendőrség szem-
pontjából talán még indokoltabb volna: mint
hogy azonban a törvényes intézkedéseket nem
lehet az egyes miniszterek testéhez szabni
szóló nem emel kifogást ezen rendezés ellen.

Gulner nem helyeselheti ezen áthelye-
zést, mely a czelszerű vasuti politika folyta-
tását s az egyöntetű és szakaszú kezelést
is nagyon meg fogná nehezíteni. Szóló a 6-
dik s a kapcsolatos 7-dik §. kihagyását ja-
vasolja.

Tibád azon szentpontokat, a melyből
kiindulva az általános vita folyamán maga
is ily értelemben nyilatkozott, nem tartja
oly fontosnak, hogy ha a bizottság szűksé-
gesnek tartja e szakaszok fenntartását, ahhoz
ne járulhatna

Gróf Apponyi Albert nem fektet maga
sem valami nagy súlyt a dologra, de mégis
helyeselni kell Gulner indítványát, nem tartva
helyesnek, hogy a műszaki szolgálatnak a

AZ „ELLENZÉK TÁRCZÁJA“.

1891. Április 4

Az író.

Régen kiment már a divatból, hanem
azért azt hitte, hogy divatos tud lenne.

Leült az ócska asztala mellé, a mely
mellett hajdan írt. Öreg fejét végig simította
és elkezdett hangosan gondolkodni:

Tisztában vagyok azzal, hogy arra való
kedv nélkül, mely a csizmát sem lehet ügye-
sen megföldözni és akármihhez fogjon az em-
ber, csak amolyan fél munkát végez, a mi
kevésér ér többet a semminél, — legtöbbször
a semmit sem éri meg, mert hiszen
szörszalhasogató bölcsességgel a semmiről is
ki lehet sütni, hogy az valami. Szó, mely egy
fogalmat jelent; fogalom, mely a létezők hiá-
nyát jelenti. Ugyis mint szónak, úgy is mint
fogalomnak hasznát veszi az ember; de a
kedvetlenül végzett munka iszonyu.

Csak hogy a tizenkilenczedik század végén
— melyet majd a história ugy örökít
meg, hogy az „a létérti küzdelem örült haj-
szájának korszaka” nem csak kedvetlenül fel-
vetett csizma foltot látsz, hanem látsz még
sok mindent, a mit nem a művészi ihlet sugalt,
hanem a hideg tűzhely, a melynek nincs fája
és az éhes gyomor a melynek nincs kenyere,
vagy a kapzsiság, a melyet jól tartani nem
lehet soha.

Abban az örületes versenyben, a mely
minden téren dühöng, mely úzi, hajtja, marja,

gyurja és harapja egymást, az eszményi, az
ideális szép, — igen gyenge legénynek bizo-
nyult. Le van verve rég s a csontos natura-
lismus kacagva rohan el összezuzott te-
teme felett. Meg van taposva mindenütt,
még az irodalom mezején is, a hová mintegy
végső menedékhelyre megvonult. Ma — igen
kevés kivétellel — nem azt írjuk, a mi igaz,
hanem azt, a mit megvesznek, és nem így
írunk, a mint éreztünk, hanem a mint a „vér
és hús” kifíczamodott elmélete követeli, vagy
a mint a jól „felfogott” érdekek megki-
vánják.

Meg kell vallanom, nem érzek magam-
ban hivatást irodalmi tragikussá lenni, ki a
kor áramlatával hősileg szembe száll. Igen
jámor és hétköznapi emberi állat vagyok, a
ki titrelmes megadással uszik az árral. Így
könnyebb is, hasznosabb is. Félre hát veletek
tűres eszmék, ködös ideák, ti sápadt holdvilág
szuszam szálló álomképek. Megvetlek, mivel
hogy megvet mindenki; nem szeretlek, mivel-
hogy nem szeret senki. Én tölem világíthat
az ég billió csillaga, én sugározónéből nem
látok meg egy makula fényt; lehet a tavasz-
nak tarka virága, puha gyepeknek lágy bárso-
nya, erdőnek dala, mezőnek illata, mert mind-
ezeknél többet ér egy vaskos murok, egy
gömbölyű hagymafő vagy egy elhízott kocza
méltóságos rőfögése. Ilyenekért lelkesülhetek
gitárpengető troubadourok, hanem mi tules-
tünk rajta. Századunk elfújta régen ezeket a
gyerekes álmokat. Férfiak vagyunk uram, a
kik békét hagynak a sok ideális lírum-láru-
moknak...

Mosolygó arcu szolgálatteltség jöjj és

hajlistd meg a derekamat; jó tanácsadó oppor-
tunismus sugalmaz; nyalakodó kétszínűség
foglalj helyet szegény arczatomonon, és te
sánta, göthős, kancsal, törpe, pupos idétlen
gigerlinek öltözött modern fickók, ki azt hi-
szed magadról, hogy tüköletes szép vagy és
képviseléd korunk izlését, jer világosít meg
elmúlt századok sötétségében botorkáló lelke-
met, mert — irti akarok.

Irni, de mit. Rágom a tollamat és vá-
rom az eszmét, a mi alaktalanul korályog
bennem. Ime:

Uram ki ülsz fenn a hatalom polczán.
Egyik kezében sódár, a másik kezében ke-
nyér; egyik zsebedben piczula, a másik zse-
bedben kinevezési okmány, — légy meggyő-
ződve, hogy te vagy a legtükéletesebb ember
a világon. Ha beszélsz: szemed villámokat
szór, érczesen csengő hangod a szívet és
veséket járja keresztül s ellenfeleidet ir-
galom nélkül zuzod össze s beszéded argu-
mentumainak sulya alatt tehetetlenül leros-
kad vakmerő ellened. Oh de mit beszélek én?
Van-e toll, a mely letudja írni, van-e szó, a
mely kitűzje fejezni a hatást, melyet az el-
lenpárta gyakorolsz, arra a pártra, mely a
közszabadságot, a népek jogait és a haza
boldogságát veszi minduntalan a szájára és e
nagy jelszavak alatt rejtgeti ürességeit. Hát
aztán? Mi a szabadság? Milliók által elkop-
tatott frázis, a miért épen azok orditoznak, a
kik legkevésbé vannak megérve rá...
Ne hagyj magad kegyelmes ur! Tied a ha-
talam nagy termőfája, melynek árnyékában
mi phentünk s a melyről kövér falatok po-
tyognak alá.

különböző miniszteriumok közti feldarabolása még tovább menjen.

Miklós Gyula utalt arra, hogy az ügy legnagyobb része oly adminisztratív feladat, amelyet nem lenn czélszerű a belügy-miniszter intézkedései és ellenőrzési hatásköréből elvonni.

Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök kiemeli, hogy a megyei háztartásokra való felügyeletet s befolyást csak azon minisztergyakorlati leghelyesebb aki az adminisztrációban a fontos ágrára is felügyel. Maga a közmunkatgy végrehajtása alig lehetséges a közigazgatási közegek közreműködése nélkül. Tekintettel az e téren való autonómia működésére is, leghelyesebb hogy ne történjen szétválásuk.

Szóló kéri a §§-ok fentartását azon módosítással, hogy a vasutakhoz s hajózási vállalatokhoz vezető utakra nézve, mennyiben az illető vállalatok hozzájárulása forog szóban, a helybenhagyás a kereskedelmi miniszterium hatáskörében maradjon továbbra is. Erre vonatkozólag szóló formulázott indítványt, fog előterjeszteni.

Szederkényi csatlakozik Gulner indítványához.

A bizottság fentartandónak határozta a 6. §-t a miniszterelnök által javasolt megtoldással.

A 7. §-nál (kisajátási jog engedélyezése) Dárday előadó megjegyzi, hogy a kisajátási jog a legkardinálisabb magánjogi érdekeket érinti, s ezért az 1881. XLII. t.-cz.-ben foglalt taxatív felsoroláson túl nem szabad menni. Szóló ily értelemű módosítást terjeszt elő, a szövegben foglalt „magánépítkezések” tag értelmű kifejezése helyett az 1881. 41. t.-czikben említett „közérdekű építkezések” felvételét javasolva.

A bizottság e módosítással fogadja el a §-t.

A 8. §-nál (járások változtatása) Dárday előadó a járások területének és székhelyeinek változtatásában emiatt helyhatósági és önkormányzati jogot lát melyet a közigazgatási bizottság meghallgatásával kielégítve nem talál; szóló ezen jogot a vármegyék közgyűlésének kívánja fentartani, annak határozatától eltérő intézkedést csak a minisztertanács tehetvén.

Tisza István azt tartja, hogy ha fontos a kérdés, éppen az átmeneti időben lesz a legfontosabb. Szóló általában azt venné fel, hogy a vármegyék közgyűlés és közigazgatási bizottság meghallgatása után határozzon a miniszterium, ez esetben az átmeneti intézkedések között semmi további rendelkezés nem lenne felveendő.

Gróf Szapáry miniszterelnök azon esetre ha a §. nem fogadtatnék változatlanul el, Tisza István módosításának elfogadását kéri. Gulner nem helyesli a p. azon intézkedését, mely szerint két járás esetleg ugyanazon székhellyel bírhat. Mellőzhetlenül szükséges, hogy minden külső tisztviselő a saját járásának területén lakjék.

Gróf Szapáry miniszterelnök megjegyzi, hogy ezen intézkedés permissive csak azon kivételes esetekre való tekintettel vétett fel a hol a helyi érdekek ezt kívánatosnak teszik. Tibád fentartandónak véli ezen pontot, maga is ismervén oly eseteket, a hol a közérdek tesz szükségessé ily intézkedést. A további módosításokkal szemben is szóló változatlanul fogadja el a szakaszt. Holló a járások változtatására nézve a meghallgatás jogával kizárólag a közgyűlést tartana felruházandónak. Azt, hogy két járásnak egy székhelye lehessen, szóló elvileg helytelennek s gyakorlatilag is czélszerűtlennek tartja; ott, hol két járásnak egyesül a forgalmi gócpontja, előnyösebb levén a két járásból egyet alkotni.

A bizottság elfogadja a §-t azon módosítással, hogy a járások területén s székhelyén

helyén esetleg szükséges változtatásokat a közgyűlés és közigazgatási bizottság meghallgatásával állapítja meg a miniszterium.

A. 9 §-nál:

Dárday előadó újból hangsúlyozza a szolgálati pragmatikának szükségét, nem tartja kielégítőnek e §. tartalmát, mely ily irányban rendezést nem foglalt magában s ezért a következő új szakasz elfogadását ajánlja: „A tisztviselők jogviszonyai ezen törvény életbeléptetésétől számított négy év alatt figyelemmel az időközben szerzett tapasztalatokra, külön törvény által szabályozandók.”

Gróf Apponyi Albert nem tartja czélszerűnek a §. e módosítását, azt remélve hogy előbb mint négy év alatt létre fog jönni a szolgálati pragmatika s a négy év kikötésének voltaképpen csak halasztó hatása ellen. Nem is bírja ez szankcióval, mert a következő törvényhozás kezét alig lehetne megkötöni. Azt tartja szóló, hogy az általános vitánál a bizottság kissé könnyen vette az új szervezet finansziális részét s nem kívánta kormánytól bővebb felvilágosításokat.

Időközben tett számítások sokkal nagyobb összegre menő különbséget hoztak ki mint a mennyit a kormány kilátásba helyezett. Kivánatos lenne, hogy bizottság az idevonatkozó adatoknak mielőbb birtokába jusson, hogy erre nézve alapos ítélet legyen formálható. Szóló kéri a kormányt, hogy első sorban a kikielendő albizottságot helyezze azon adatok birtokába, a melyből a többi kötelesegek iránt teljes képet alkothat, hogy e tárgyban aztán a bizottságnak kimerítő jelentést tegyen.

Tibád szintén nem tartaná helyesnek az előadó által javasolt intézkedéseket, több megnyugvást találva a miniszterelnök azon kijelentésében, hogy azon lesz, miként a szóban forgó előterjesztést minél előbb benyújthassa.

Holló azt tartja, hogy ha szükséges a tisztviselők jogviszonyainak törvényben szabályozása, a lehető legrövidebb idő alatt kötelezni kell erre a kormányt. Szóló két évet tart a garanciális törvényjavaslat be-terjesztésére kitűzendőnek.

Gróf Szapáry miniszterelnök megjegyzi, hogy oly kérdésben, melyre nézve a kormány és bizottság közt nincs nézeteltérés, maga is a határidő kitűzésénél több garanciát talál a kormány kitűzésében. A bizottság szóló nézete szerint megnyugodhatik azon nyilatkozatban, mely az indokolásban is benne van, hogy a kormány egész komolyan szándékozik a szolgálati pragmatika tárgyában előterjesztést tenni. Az Apponyi gr. felszólalását illeti, szóló „maga is előre jelzi, hogy midőn annyi faktor ismeretlen még, pozitív, rendszeres költségvetést senki sem terjeszthetne elő. A szóló részéről tett előterjesztés megközelítő adatok alapján történt, de nem volt oly biztos számításokra kettetre, hogy annak teljes betartásáért jótállást lehetne vállalni. Ha azonban bővebb felvilágosítások kívánatnának, szóló is azon nézetben van, hogy leghelyesebb lesz a beküldendő albizottság elé terjeszteni a rendelkezésre álló adatokat.

Szederkényi a jelen javaslat életbeléptetését a szolgálati pragmatika megalkotásának feltételéhez tartja kötendőnek. Azt, hogy a költségek iránti felvilágosítások csak az albizottságban terjesztessenek elő, nem helyeslehetné szóló.

A bizottság változatlanul elfogadja a §-t, tudomásul vévén a miniszterelnök azon kijelentését, hogy a költségek tárgyában a rendelkezésre fognak bocsátatni.

Ezzel a tárgyalás folytatása holnap délután folytatni ki, az ülés véget ért.

Kormánypart a kormány ellen.

A losonci szabadelvű párt csütörtöki ülésén följárólag intézett Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, melyből kiemeljük a következőket:

A losonci szabadelvű párt egész önértékeléssel vallja magát az országos szabadelvű párt egy részének s öszinte bizalmat táplál a hazánk mostani többségéből alakult kormány iránt, de épen ebből az igaz bizalomból folyó viszony az, mely öszinte nyilatkozatra készíti a főnőfő kérdésben.

Meggyőződése szerint a mi dualisztikus államszervezetünk köztetében Magyarország specifikus viszonyai alapján a választási elvnek kell elsőbbséget adni, mert ez alapon szervezhetjük közigazgatásunk oly erőssé, hogy az erő egyszersmind államilag is imponáló legyen.

Elismeri a losonci szabadelvű párt a gyakorlatban is a kinevezési elvönél az igazságszolgáltatásnál; egész másféleképpen áll azonban a dolog épen a gyakorlat terén a közigazgatásnál; mert itt azt tapasztalhatni, hogy azon közegek, melyek mostani közigazgatásunkban is a kinevezési elv alapján foglalnak helyet, főlegbvalóknak a speciális viszonyokból való ismeretlenségéből folyó intézkedéshöz kénytelenek alkalmazkodni sokszor jobb meggyőződésük ellenére is; holott a választott tisztviselő igen sokszor érvényesítheti saját akaratát főlegbvaló intenczióinak ellenére is, mely körülmény a legtöbb esetben a közigazgatás előnyére érvényesül, s ha a választási elv alapján rendezendő közigazgatásunk ugyanazon finansziális erő bocsátatik rendelkezésére, mint a milyen a kinevezési elvnek szándékoztatik: a választás alapján rendezendő közigazgatás épen oly jól fogja végezni feladatát, mint a kinevezett tisztviselő s meg fog nyertni azon előny, hogy az autonómia szabadabb lesz.

A választási elv alkalmazása a nemzeti ségi törekvések ellen is megállja helyét, például Turóc, Hunyad stb., mely megyék tisztikara határozottan magyar szellemű; hogy a kinevezési elv alkalmazásával nemzeti ségi érzelmek ne jutnának be a tisztikarba, föl se tételhetők, valamint az se, hogy a kinevezett tisztviselő megtagadná nemzeti ségi érzelmét.

Nem csekély fontosságot tulajdonít a losonci szabadelvű párt a kinevezési elv magyarországi történelmének is. Nem volt ez elvnek kiinduló pontja se szabadelvű irányzat, valamint a tovább-dajkáltság körülményeitől is meg kell tagadni a szabadelvűséget.

Ez alapon a losonci szabadelvű párt, az országos szabadelvű párt elveinek egybe-ekbeben teljes föntartása mellett, teljes bizalommal kéri a miniszterelnököt, hogy a közigazgatási reform érdekében benyújtott törvényjavaslatot visszavegye s azt a választási elv alkalmazása alapján újírtatva élessze föl.

Készülődés hadjáratra.

— Kik lesznek az orosz hadvezérek? —

Orszországbán ismét élénken folynak a katonai mozgalmak.

Ezekről a „Közl. Ztg.” legújabb száma következő érdekes dolgokat közli:

E tudósítás szerint az orosz vezérkar körében nemrég állapították meg, hogy háboru esetén mely tábornokokra fog az egyes hadseregek főparancsnoksága bízni.

Általános az a nézet, hogy a Németország ellen működő összes haderő fővezére Gurko tábornok lesz, ki alatt Alchov és Petruszevski tábornokok fognak nagyobb hadtömegeket vezényelni.

Az Ausztria-Magyarország elleni hadsereg főparancsnokai Dragomirov tábornokot emlegetik, ki mellett Sachovszkoj hercege és Pavlov tábornokok fognak működni.

Az ázsiai harcztéren Kurapotki tábornok, egykor Skobelev tábornokai főnöke s jelenleg Turkesztán főparancsnoka, lesz a vezér.

A nagy tartalékhad főparancsnokaiul emlegetik, Németország ellenében Vladimir nagyherceget, monarchiánk ellenében Sándor oldenburgi herceget.

Ami az egyes főbb parancsnokok egyéniségét illeti, Alchov tábornok kaukázusi születésű, 66 éves, jelenleg a III. rigai hadtest parancsnoka s a legutóbbi orosz-török háborúban az ázsiai harcztéren mint hadosztály-parancsnok tündette ki magát. Petruszevski tábornok a IV. minszki hadtest parancsnoka s a mult háborúban a Sipka-szoros védelmében vett kiváló részt; 59 éves, igen derék tábornok hírében áll, de állítólag sokat — iszik.

Különösen érdekelhetnek bennünket azok a tábornokok, kik Ausztria-Magyarország ellen vannak hivatalba küldeni. Dragomirov maga nagyon ismert egyéniség; nagy száju tábornok, de a tisztikar, mely az ő befolyása alatt növekedett föl, mert a tábornok sokáig a katonai akadémiára főigazgatója volt, rendkívül lelkesedik érte.

Dragomirov a mult évben a galicziai határon tartott nagy gyakorlatokban az egyik hadsereg fővezére volt s így nyílt alkalm a már béke idején megismerkedni a hadvezéri teendőikkel.

Pavlov tábornok 57 éves s jelenleg a VII. szebasztopolli hadtest parancsnoka; az utolsó háborúban a vezérkarban szolgált s nagy sikerrel működött. Hercege Sachovszkoj jelenleg a XI. berdiszevi hadtest parancsnoka; különös képességeinek jelét eddig nem adta. 1849-ben mint ifjú hadnagy parancs-örtisztképen a Magyarországon működő orosz seregnek szolgált, de azóta nem vett részt háborúban.

Az orosz hadtest-parancsnokok szám szerint huszan vannak s majdnem mind öreg emberek; átlagos életkoruk 63 év. A legidősebb M. nsey tábornok, a gárdahadtest parancsnoka 71, a legfiatalabb 57 éves; ilyen korban hármzan vannak.

Hatan közülük az utolsó háborúban dandárokat vagy hadosztályokat vezettek, nyolcan ellenben még vagy éppen nem, vagy csak fiatalokkorban vettek részt hadjáratban, a krími háborúban vagy a lengyel fölkelésben.

Küzdünk a közigazgatás álamosítása ellen.

(Hangok a nép köréből)

Szó van most arról, hogy elvegye a kormány fölünk azt az intézményt, a mi Árpádtól mostanáig ezer éven keresztül bástyája volt a magyarságnak. A vármegyey intézményt a kormány kezelése alá akarják erőszakolni, hogy vakon engedelmeskedő eszköze: masinája legyen Bécsnek, mint egy Edison féle fonogra, a melybe Bécsből fogják bele fujni a nótát s itt Magyarországon fog az zengeni, hogy a szerint táncoljunk.

Ha ez politika: akkor ez czudar politika! Ha azt mondják, hogy ezt a magyar állam egységes nemzeti fejlődése szempontjából tessék, akkor nem mondának igazat!

Tessék ezt azért, mert Ausztria érdeke így parancsolja. — Ausztria apró tartományokból össze rakott állam. Nincs benne nemzeti egység, mint van Magyarországon.

— Hogy elijessze? — Oh, határozottan! — Lássá ön, ez a Ripleyi zálog — Magamhoz vehetem azokat a kulcsokat?

— Oh, szükséges van rájuk? — Oh, igen — minden bizonyval — természetesen! — Miután a Ripleyi zálog lejárt. — De megengedi, hogy a lord Beckingham levelét előhozzam? Az ő kérésére nem olyan tisztán olvasható mint az öné; van benne egy pár olyan szó melyet —

— Kérem, hozza be ha úgy tetszik! — De nem az ő írását láttam-e egy börtönök midőn az előbb a levelei között kerestél?

Barrable ur felhuzza egy kissé a szemöldökét mi azt jelenti: „Az ördögbe, ennek az ifjunak nagyon éles szemei vannak!”

— Nem arra a levele van szükségem — válaszolja nyájasan mosolyogva.

Amint az ajtó felé megy, a zsebjébe dugja a kezét s ki veszi a zsebkendőjét; azt téve a zsebkendővel más valamit is kirántott, — a mi több mint huszonegy óra óta ott volt és ő teljesen megelégedett róla. Egy kis vörös selyemmel kiyarrott barna keztyűt, a melynek a hüvelyk ujjá félig le van szakadva. Anélkül, hogy észre venné, épen Sir Bryán előtt ejti el, s az ajtót maga után betéve távozik.

Bryán felismeri a keztyűt, elveszi, és annak a társát kiránja a kabátja belső zsebjéből, hol az egész nap a zseve felett fektött; egy perc múlva volt az egész de milyen perc volt az!

Ha Sir Bryán követhette volna Barrable urat a Lord Beckingham levele keresésében még jobban bánt volna mint valaha, s ha ugyan az lehetséges még ezerencstőlnebbnek érezte volna magát. Mert Barrable urnak eszéágában sincsen, hogy a levelet keresse.

(Folytatás köv.)

Nincs népében Ausztria iránt lángoló hazaszeretet, mint van a magyar nép millióiban szép hazánk szent földje iránt. Ausztria egy nulla, mely Magyarországnak nélkül minden pillanatban ki lenne téve annak, hogy Európa táblájáról letörüljön, hogy dirib-darab tartományait ide-oda csatolják s maga csak egy olyan fogalomnak maradjon, a melynek területét csak a képzeletben lehet látni. Magyarország azonban egy elpusztíthatatlan egyest képez, melyet Ausztria midőn maga elé, a nulla elé teszi, rögtön 10-et számít.

Határvámokban, nyers terményekben, iparban, kereskedelmi cikkekben tejét, mézét Magyarországnak Ausztria nyeli el mindig. Teljesen leföldözi országunkat, hogy nekünk csak a savó maradjon.

Még ezzel sem éri be, hanem a vérünket is ő issza meg.

Ifjainkban százezerét esketteti fel a sárga-fekete lobogó alá; ez esküben a magyar alkotmányról szó sincsen. Német kommandóra mozgatja őket a magyar szó helyett, azt csinál velük, a mi épen tetszik. A nemzet akaratát ellenére kivitte őket Boszniába, a hol daliáink egy része a martalócokkal szemben hősiességgel küzdtemben vértett el. S itthon a szülő, testvér, jegyesnek a pótolhatatlan veszteség felett érzett lesújtó fájdalmát még az a tudat sem enyhíthette, hogy szeretett olyan küzdtemben esett el, a melyben nemzetének tett közvetlenül szolgálatot.

Am ezért mindezek följöbe millióinkat ki kell adni erre a hadseregbe, a mely nem a miénk, ki kell adni a kiltügyi képviselőre, a mely sem kifele, sem befele nyelvünket nem használja, nemzetiségünket nem képviseli.

És mi ezt mind nyugodtan megszavazuk, s ha kockáztatnánk képviselőink a magyar nyelvnek alkalmazására, Magyarországi érdekeinek tekintetbe vételére, az egyenlő kötelezettségekkel szemben egyenlő jogoknak a gyakorlására egy egy szót, azt mondják: tartsd a markod Magyarországot, nesze semmi, fogd meg jól. Hiszen jól emlékezhettek öntök a 25 § tárgyalása körül tett s be nem tartott ígéretekre.

Mondom, azzal a rengeteg adózással szemben, a mit teljesítünk Ausztriának, ma-holnap mindentünket elidőspaltja, elveszi, hogy aztán korlátlanul rendelkezze velünk. Egy-egy birunk még ezer esztendő óta olyan dolggal, a min leginkább megtörik elleneink ármánykodása s ez, az önkormányzatu vármegyey intézmény.

Most ezt is el akarják törölni, hogy szabadon rendelkezessünk velünk minden irányban és minden tekintetben. Ha ez a kormány kezelése alá kerül, akkor ez annak minden parancsát aláazatosan követni kénytelen. S miután fájdalom, azt már tudjuk, hogy kormányunk Bécsnek engedelmes szolgája, a mit Bécsben kívánnak, az fog történni itt Magyarországon.

De ezt ne engedjük. Vármegyey intézményünk kormányosítását akadályozzuk meg.

A ki magyarul érez, a ki tiszteletben tartja alkotmányunk ezer éves meggyeházát, a ki igazi hazafai álljon ki a térre, lépjen sorompóba és tiltakozzék ez ellen s minden megengedett és törvényes eszközzel igyekezzék ezt megakadályozni. Ez nem politikai kérdés, ez nem párt kérdés, ez nemzeti kérdés; a nemzet minden fiának hazája iránti szent kötelessége. Tartsunk minden városban, minden községben népgyűlést. Szerkesszünk minden község testületéből tiltakozó feliratot. Ilyen felirat szerkesztésére megfelelő minták kildettek le, a függetlenségi párt központi bizottságából. A mely községek talán nem kaptak volna, azok megszerezhetik onnan. Ne engedjük megynék kormányosítását, mert ha ez bekövetkezik, Magyarország elveszti egyetlen ellentálló erejét az osztrák mindent elhárcsolni törekvő falánkságával szemben.

EGY VIDÉKI BIRTOKOS.

Mátyás király születési házának a sorsa.

A király az 1887-iki kolozsvári látogatása alkalmával megleckéztette városi hatóságunkat azért, hogy nagy királyunk születési háza iránt kegyelettel nem viseltetik. Ez a lecke nem használó, mert a mult hónapban a város hatósága női bujakeros korház czélra akarta bérbeadni ezt az épületet, a melyhez az egész magyar háza öszinte kegyelele filozófik.

A bérbeadás tervét olyan burkoltan, olyan elfátyolozottan és a dolgot előnyös alakban feltüntetve terjesztették a városi közgyűlés elé, hogy kevésbé mult, hogy egyhangulag el nem fogadtattott.

Szerencsére Bartha Miklós, Benel, Deaky előzetesen informálva volt a titokzatos terről, ők, Concha és Kovács János megmosták érette a tanács fejét, a közgyűlés elvetette a javaslatot, kijelentvén, hogy átengedi ugyan

követel. Hát aztán, ha a művészet temploma küszöbét átléptük és te akkor ejh isteni művész, nem tudok én ezentul rólad írni sem

Irók ismét szünetet tart, a gunyosan mosolyog a mint emlékében megjelennek hajdani munkáinak romantikus hősei. El vetelek! Én értem a haladó korszellem szavát. Ime a vázlatok előttem hevernek. Holnap munkára fel. Ma nem megy, holnap menni fog. Kenyérért dolgozunk nem dicsőségért, gyönyört és kéjt hajhászunk, nem szerelmet! Csendesben leeresztette a tollat és lassan mormolta: holnap divatos írólélek! Holnap...

SEBESI SAMU.

Az a leány.

Angolból fordította: Amica.

XV.

(Folytatás.)

(39)

Ön nagyon hidegen veszi. — Hogy jött be, azon a kis oldal ajtón melynek a zárja rugóval jár? — Mondtam önnek hogy becsapta előttem: de előbb — midőn be jött kikeltett nyitnia?

— Az nem következik. Midőn egy vagy két órával ezelőtt kimentem, nyitva hagyhattam, nem de? Kérdé Barrable ur elgondolkozva. — Ilyen gondatlanság könnyen megtörténik az emberrel.

— Nyitva hagyta?

— Én azt mondtam hogy nyitva hagyhattam. Képzelméti-e hogy másképpen bejöhett volna?

— És bizonyos benne hogy nem vesztett el pénzt?

Mily különös!

kórházi célra ezt az épületet ideiglenesen, azonban oda ragályos, vagy undorító betegek be nem helyezhetők: a nagy király születési szobája pedig a bérletből minden körülmények között kivonandó.

Ez a dolog később felkerült a minister elé is, a minister is megbotránczolt a gondolat, hogy a nagy király háza ily célra berendeztesse.

A közös hadseregbeli katonaságnak kiköltöztése a házból azonban mint halljuk, tényé vált, lévén a schwarzgelb zsinoros hadfiaknak kényelmesebb otthonuk a három emeletes ujonnan épült külmagyar utcza lakatnyában. Helyettük m. k. honvéd marsfiaktak letitenek oda még pedig a mint hallottuk olyanformán, hogy azt a szobát, a melyben Mátyás az igazságos született, fentartja a március 15. kolozvári bizottság által berendezendő 1848—1849-beli ereklyék muzeumának.

Hát ez oly öröndetes haladás, a mit hogy most hírül adunk, bizonyára a legnagyobb örömmel fogja tudomásul venni az egész ország.

Hiszén a március 15. bizottsághoz és szerkesztőségünkhez halommal jöttek a levelek melyekben az ország minden részéből az örömet adtak kifejezést azért, hogy e ház bár egyik szobájának kegyeltes cölakra való felhasználása tervbe vétetett. Szerkesztőségünk még Páncsováról is kapott ez irányban általános örömtől tolmácsoló sorokat.

Szájtáságos volt a sorsa ennek a háznak már kezdettől fogva.

A bölcs és előrelátó Mátyás szemei áthatottak a jövő sötét ködfátyolán.

Tudta mi fog következni. Születési háza iránt forró szeretettel ragaszkodott.

Óhajtotta, hogy a viharos századokon át fennmaradjon ez és ennek emléke. Ennél fogva örök időkre számos kiváltsággal halmozta el mind a házat, mind azokat a külső szülő és egyéb birtokokat, a melyek a házhoz tartoztak. Felmentette örök időkre adók és minden egyéb terhek alól. Abban a kiváltságban részesítette, hogy bármely üldözött ha a törvény elől ide menekül, e házból menhelyet találjon: Itt elfogni a törvény embereknek nem szabad.

E kiváltságok épen maradtak századokon át. A fejlődő viszonyok miatt azonban a hatóságoknak e kiváltságok sok kellemetlenséget okoztak, főleg azután, a miután az egyenes örökösök kezeiről vétel utján idegen birtokokok kezebe jutott. Ugy segítették tehát a dolgot, hogy a hatóság a házat örök áron megvette. Azután is sok minden ment keresztül egész odáig, a míg K. és K. bakák kerültek bele. Most ezek is kiköltöznek s a magyar nemzetet szolgáló hajdani fekete sereg utódai, a magyar honvédek foglalják el a tért.

Felhívás

Kolozsvármegye és Kolozsvár sz. kir. város választó polgáraihoz.
Polgártársak!

Az 1867. évi február 20-án kinevezett m. kir. miniszterium a megyék és sz. kir. városok községeihez az önkormányzatot és a felelős kormányt a köztörvényhatósági autonómia tiszteletben tartása és a nemzeti kormány támogatása iránt 1867. április 10-éről az összes miniszterek által aláírva a következő felhívást intézte:

„A felelős magyar miniszterium, a mint az Felsőleg legmagasabb bizalmából az ország kormányát átvette, oly célból, hogy az alkotmányos élet működését újból megindíthassa, első teendőjének tartotta: helyreállítani az alkotmány alapját, a nemzet és intézményét: a köztörvényhatóságokat...”

„A szabadság védelemében nem más, mint az önkormányzat joga. Ez a jog alig van valahol szélesebb alapra fektetve, mint nálunk: helyhatósági intézményeinkben. Ezekben tehát a nemzetnek olyan kincse rejlik, a melyre nem lehetünk eléggé féltékenyek.”

„De e mellett nem szabad felednünk, hogy minden alkotmány, ha a szabadság igényeinek megfelelően akar, csonka és bevégzett en m, a mig minden intézményeit nem igazságon elv: nem az önkormányzat elve engi át.”

„Ennélfogva kell, hogy az országos önkormányzat mellett a köztörvényhatóságok önkormányzata is fenn álljon.”

„Ergölési és anyagi felvirágzásunk, nemzetünk összes jövője attól függ, a mint e két, gyarant fontos intézményünknek életműködését egymással összhangzásba hozni akarjuk.”

„Ezt az összhangzást nem lesz lehetetlen eltalálni, ha minden egyes kérdés eldönése körül az az elv lesz irányadó, hogy a köztörvényhatóság érdekei felett a köztörvényhatóság, az országos érdekek felett a polgár, a felelős kormány örködjék.”

„A kormány tehát, amig egyrésztől igéri, hogy a köztörvényhatósági Autonomia jogát tiszteletben tartani fogja, ugy másrésztől bizalommal elvárja a köztörvényhatóságok hazafiasságától és bölcsességétől, hogy közreműködésük által a nemzeti kormány tekintélyét és erejét emelni fogják.”

Polgártársak!

Azóta 24 év telt el, változtak az idők, az időkben az emberek s az emberekben az elvek és nézetek. Mai kormányunk merőben ellentétes nézetek és elvek hatása alatt önkormányzati jogunkat megszüntetni akarja. Erre vall azon javaslata, melyet az országgyűlés elébe terjesztett s amelynek törvényre emelését kieszaközölni törekszik. Ezen törekvés ellen tennünk és hatnunk kell, alkotmányos uton felirási és kérelmezési jogunkkal élnünk kell — a mig nem késő!

Hazafias bizalommal kérem fel tehát mindazokat, akik egy e végre Kolozsvárt tartandó népgyűlés rendezésében részt venni kívánnak, miszerint e folyó hó 5. én vasárnap d. u. 4 órákor az „Ellenzék” szerkesztőségében (belmagyar utcza 47 sz. a.) megtartandó előértekezetre megjelenni sziveskedjenek, Kolozsvárt 1891. április hó 4-én.

BENEL FERENCZ

az intéző bizottság alelnöke.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 4.

— **Nagyelkü adomány.** Néhai gróf Teleki Domokos még évtizedek előtt 1500 ft adományt tett a kolozvári templom körüli épületek lebontási alapjárára. Halála után az aláírt adomány összeget örökösei fizették ki. Öv. gr. Teleki Domokosné e minden szép és nemes ügy mellett élénken buzgólkodó és áldozatkész urhölgy bár nem örököse az elhunyt adományozónak az ügy iránti nemes érdeklődése és férje emléke iránti kegyeléből a lebontás céljaira 300 frtot adományozott, s azt ma be is fizette az alap pénztárába. Az áldozatkész urhölgynek e nemes cselekedete méltán tarthat igényt a közelismerésre.

— **A kolozvári főtéri templom** körül lévő épületek közül a mészárcsok háza mellett levő emeletes épület most áll lebontás alatt. A lebontás most egy vitás kérdést vetett felszínre. Ugyanis a mészárcsok házában eredetileg csak három falat építettek, mig e háznak negyedik oldalát a lebontás alatt álló épület képezi. A ki e lebontás alatt álló épület képezi. A ki e lebontás alatt álló épületet és anyagát megvette jogot szerzett az épület összes anyagára. A mészárostársulat azt vitatja, hogy azon épület egyik falára neki elévített szolgálmi joga van, s annak lebontása ellen kifogást emmel. Hogy a kérdés megoldást nyer-e magán uton nem tudjuk, s ha bíróság elé kerül az ügy annak a kimenetelére is kétséges, mert az az eset áll fenn, hogy a mészáros társulat által vitatott szolgálmi jognak jogalapja aligha igazolható, mig az árverezésen jelentkező vásárló nem tartozik engedni ily bizonytalan eredetű szolgálmi jogoknak, s ha ragaszkodik az árverésen szerzett jogához, könnyen megeshetik, hogy a főtérén ott marad egy épület melynek a negyedik oldalán egy nagy lyuk lesz.

— **A széchenyi téri házcasport bontják.** A bontást a tornavivoda felől oldalon levő avult, rozszant faházakkal kezdték ma reggel, melyek legvégében, a kut előtt, alsóbb rendű kurtá korcsma állott. Sok duhajkodás, sok darabont verekedés emléket nyel el most az a por, a mi a ledöntött falak felett keletkezik. Alig múlt el vasárnap, hogy a rendőrségi naposkúny a darabontok között felmerült véleménykülönbségből keletkező verekedések és fejbeverések történelmi adatait ne tartalmazta volna. Gyilkosság is történt itt. Farkas Vaszilikát, a darabont szálloda néhai tulajdonosát itt gyilkolták meg egy évtized előtt. A vizsgálat a tetteseket maig sem tudta kézre keríteni. Most már leblokkol ez az épület is, helye szabad tér lesz, melyet valószínűleg árúhelyeknek fognak hetivásároknak kijelölni.

— **Színház.** „Uj betanulással” adták elő tegnap „Uff Királyt”, Rákosi Jenő, bohókás, vidám jelenetekben bővelkedő operettjét. Közönség szép számban jelent meg. A főbb szereplők elemükben voltak, új, humoros, eredeti ötletekkel fűszereztek az előadást, a melyek között különösen a helyi vonatkozások zajos tetszést arattak s a közönséget vidámságra hangolták. Pusztai mint Uff király, Megyeri mint csillagvizsgáló Szathmáry mint nagykövet pompásan játszták szerepeiket. Kápolnainak éneke tetszést aratott. Kürty Klára, mint Lazuli olyan kedves és bájos volt, hogy a közönség nem győzte eléggé kitüntetni tapsaival. Polai Jenny Laula hercegnő szerepében sokkal jobb volt, mint a szerepekben, a melyekben eddig

láltuk csinosan játszott és szépen énekelte. Több dalkért zajos tapsot aratott.

— **A színház köréből.** Holnap (vasárnap) színe fog kerülni Tót Ede „Kintornás család”-ja, melyet hosszabb idő óta nem láttunk. A kiváló népszínművet gondos előadásban fogja élvezni a közönség. Samu szerepét Flóris Pista játsza, ki első fellépéssel szép sikert aratott. Hétfőn (ápr. 6-án) érdekes vendégzereplés lesz a kolozvári színpadon „A kirchfeldi pap” című szerepében főleg Feld Zsigmond volt német színész. Ki néhány év előtt a magyar múzsa szolgálatába szegődött. Feld teljesen vissza vonult a német színpadtól és neki köszönhető, hogy a tulajdonát képező budapesti városligeti színpadon több esztendő óta magyar színtársulat működik, melyet mindig Feld szervez és igazgat. Az egykori német színészből jó magyar ember és jeles igazgató lett, ki már is érdemeket szerzett a hazai színművészet körül. Feld hétfői vendégjátékát a körönség meleg érdeklődésébe ajánljuk.

— **Megyeri Dezsőnek** színházunk kedvelt és tehetséges tagjának kedden f. hó 7-ikén jutalmajátéka lesz. Színe kerül ezután Beaumarchais híres darabja: „Figaró házassága, vagy egy napi bolondság”. Egyfelől az élvezetesnek ígérkező előadás és másfelől Megyeri kiérdemelt jutalmazása bizonyára nagy vonzót képeznek s így hisszük, hogy tele ház gyönyörködik kedden a kedvelt darab kiváló szellemességéin.

— **Hoffman meséje** című rég nem adott vig opera közelebből színe kerül nálunk. A darab Öley Flora primadonának jutalom játékaul fog adni. A közönség figyelmét előzetesen is felhívjuk reá.

— **A városi szépitő egyet** holnap közgyűlésre ismételtén felhívjuk az érkeltek és érdeklődők figyelmét.

— **Még egy új városrészt.** Kolozsvár város fejlődési történetéhez nem érdektelen adalékok képez az, hogy a város külterületén rövid időközben keletkeznek új városrészek. Az ugynevezett Kővári telep már ma holnap be lesz építve. Most a vasúti vashidon túl lévő s Kakasvár néven ismert városrészrel szomszédos szántó földek tulajdonosai határozották el, hogy földjeiket mintegy 80 holdat házhelyekké alakítják. Ámbár e terület a város központjától jókora távolságban esik már is többen jelentkeztek házhelyek vásárlására s valószínű, hogy néhány év alatt ott ie nagyobb település történik.

— **Sajtóhiba.** Tegnap lapunk „Egyetmés” című czikkéskéjében egy termetes sajtóhiba csuszott, a mely bizonyára nem okozhat zavart mert mindenki jól tudja hogy a nevezett közlemény első sorában csak sajtóhibából csuszott 48 helyett a 49 es numerus

— **Nyilvános közönet.** A Házi iparfejlesztő egyet hálás köszönetét fejezi ki a nyilvánosság előtt a helybeli kisegítő takarékpénztár volt, mely 50 frtot, takarékpénztárnak, mely 25 frtot, Hitelbanknak, mely 15 frtot volt kegyes a nevezett egyet céljaira adományozni. Az igazgató választmány határozatából. Br. Wesselényi Istvánné, elnök. Hegedűs István, titkár.

— **A gyalui állami erdőekben** létesítendő nyaralók iránt kiadott felhívás nyomán a tegnapi napig tizennyolczan jelentkeztek, a kik 200—300 négyezög méternyi területet óhajtanak az államtól venni a kijelölt klimatikus gyógyhelyeken építendő villák számára. A települők nagyobb része kolozvári birtokosok, ház- és tüzlet tulajdonosok s hivatalnokokból áll. Daczára, hogy az idő mostanáig még kirándulásra teljesen alkalmatlan volt, még is már haton keresték fel eddig a rekető völgyében fekvő klimatikus telepeket, hogy megismerjék a megvenni szándékolt helyet. E völgyből különben, mint a mai nap közvetlen elkerült forrásból értesültünk, a hó már jobbra eltszult s kezd a táj képe tavaszias jelleget ölteni, fehér folatok csak itt ott láthatók a rejtettebb északi oldalak ormain. E völgyön jóval felül. Mogurán azonban a hó még igen nagy. Annaira, hogy lóháton is bajos itt-ott a közlekedés. A teleprekre kihatott területek műszaki felvétele már megtörtént a miniszter által előírt alakban.

— **Wagner Ferencz,** a kolozvári kisegítő takarékpénztár könyvvizetőjét súlyos családi csapás érte. Fia Victor, az ifjabb kereskedő nemzedéknek tehetséges tagja ma délelőtti hosszas szenvedés után életének 21-ik évében meghalt. Temetése Kandi utca 4 szám alatt levő lakásukról hétfőn délután lesz.

— **Tüzek.** A kolozs-monostori nagy műmalomnál tűz ütött ki ma délelőtti 11 órákor. Egy szin gyuladt meg, melynek oltására kivonultak a kolozs-monostori és a kolozvári tűzoltók és elejét vették a nagyobb szerencsétlenségnek mely a malom meggyulásával könnyen bekövetkezett volna. Utána a nagy-malom utczában is kigyult a Benigni Sámuel házában a kéménye; a tűzoltók Vácsi Zsigmond felügyelő vezetés alatt itt is csakhamar megjelentek s eloltották a vigan lobogó kéménytűzet. A tavaszi szeles idők bekövetkeztével jó lesz vigyázni a tüzekre nehogy nagyobb baj legyen. A szappany-utcai tűz katasztrófa is ilyenkor keletkezett 1876-ban.

— **Színészlet Deesen.** Zajonghy Elemér és színtársulata Deesen elő parlólabán reszesült, a melyre már régóta nem emlékeznek a szintgy barátai. A társulat a nagyhét után új erőket felírassítve, még három előadást tartott, mielőtt új állomásra

lyére Szamosújvárra utazott volna. Ezen busculádásokban „Trombadour” opera is színe került, s a suison „Szép Galathea” és „Pajkos deákok” operettekkel lett befejezve. Zajonghy igazgatót a busculádások szép babérokoszorúval tüntette ki a közönség.

— **A siket-némák intézetének** Fischer Sándor és társai egy gyermek előadás tiszta jövedelme gyanánt 1 frt adományt küldöttek. Az intézet felügyelő bizottsága a nemes szívű adakozóknak hálás köszönetét nyilváníta.

— **Gyászhir.** Kópataki Gyula beszercei ev. ref. lelkész Beszterczén, folyó hó 1-ő napján hosszas szenvedés után 20 éves korában meghalt.

— **Táncmulatság Deesen.** Husvét másodnapján sikerült táncszélt rendezni a deési intelligens fiatalok. bevonva a rendezői karba a kolozvári kereskedelmi akadémia ifjusága vállalkozó szellemű, táncszelvelő tagjait is. A keresk. akademiái ifjakat lekötölező szíveséggel fogadták a deésiek — élükön dr. Bónis Árpád és Budai Elek rendező bizottsági elnökökkel s elszállásolásukról is gondoskodtak. Egy kis koncert is volt tervezve a bál kezdetére, de ez különböző akadályok miatt részben elmaradt, bár a jeles humoros előadás, melyet közkívánsárra Szilvassy ker. akad. hallgató tartott, eléggé kárpótolta a szép számú közönséget. Tánc kezdete 9 óra után volt s világos reggelig kitűnő jó kedvvel tartott. A város szép asszonyai közül a legtöbben megjelentek s vidékről is sokan voltak ott szép asszonyok, lányok. A jelen volt leányok névsora a következő: Almáry Irma, Almáry Lenke, Almáry Margit (Kolozvár), Bajnóczy Piroška, Bodor Paula, Bodor Ilona (Kaczko), Daybukar Roza (Sz. Ujvár), Demeter Málka, Demeter Kátinka, Décey Lujza, Guthy Sarolta, Keresztes Erzsike, Kompolthy Szidi, König Jolán (Reteg), Lészay Mariska, Lészay Erzsike, Péterffy Erzsike, Szarvady Erzsike, Vámbídy Rózsika, Veres Margit, Zatureczky Rózsika. A bálón a deési zenekar játszott közmegelegedésre.

— **Miklós csár áprilisi tréfája** A „Minsk. Gub. Wed.” eleveníti föl a következő józsi adomát: Buturlin akkori rendőrönök egy reggel a császár elé lépett a szokásos reggeli jelentéssel:

— Felsőg, minden rendben van a városban.

A császár szigorúan rátekint és így felel:

— Nálam mindig minden a legjobb rendben van és azt se vetted észre, hogy a Péter emlékszóborról a császár lovas szobrárt ellopták!

— Hogyan ellopták? rémült meg Buturlin, erről semmit sem hallottam. . . . Bocsnát felség! . . . Rögton meginditom a vizsgálatot . . .

— Rögton siess és gondoskodjál, hogy a tolvaj 24 óra alatt elfogassék . . . hallo?

— Parancsára felség! És Buturlin elrohant.

Az emlékez érve, örömmel látta hogy Péter még mindig ott lovalog. Rögton visszarohtant a császárhoz és lelkedezve mondá:

— Tévesen értesítették felségedet . . . A szobor helyén van

A császár fölcazogott és megjegyzé:

— Április elseje van kedves Buturlin.

— **Az „Unitárius Közlöny”** áprilisi száma igen érdekes tartalommal jelent meg. Kiemeljük, hogy a lap mellé csatolva van Dániel Gábor unitárius egyházi főgondnok Udvarhelymegye derék főispánja sikerült arcképe s adva van életrajza. Költemény van Gyöngyösi Istvántól és Grätz Mórtól, mindkettő tanuságos. Az olvasmányok közül különös figyelmet érdemel „Tul a siron ismét meglátjuk egymást” című, „Fiam te légy földmivelő”, melyben a földmivelő életének előnye vanna feltüntetve. „Egy fél kenyér” címűben a kevelés megelegedésre intettünk. Apróbb közlemény s hazai s külföldi hírvégi be a becses számot, melynek külön ára képpel együtt 24 kr.

— **Kormány a vádlottak padján.** Görögországban nagy feltűnést keltett a parlamentnél eredő ama hír, hogy a nemrég megbukott Trikupis kabinet tagjait vád alá akarják helyezni. A fővád, melyekre az erre vonatkozó indítvány támaszkodik abból áll, hogy a volt kabinet a pénzügyeket rosszul kezelte, s hogy egy csendőrtisztet, a ki a választásokat befolyásolta, csak félig hajtatta végre az ítéletet.

— **A „Homoród vidéki Dalkör”** f. évi március 31-én Husvét harmadnapján, H. Oklándon Jakab Gyula főszolgabíró és neje sz. Zathureczki Ilona védnökségük alatt és Z. Nagy Dénesné; sz. Kócsi Margit szíves közreműködésével iskola sikerült dalestélyt rendezett. A közönségi iskola helyisége szorongásik megtelt a vidékről összesereglett válogatott közönséggel. A Dalkör, mely ez alkalommal lépett első ízben a nyilvánosság elé, a nagy közönség általános tetszését nyerte meg. Az estélyt táncmulatság követte, melyben a közönség fesztelentül kiváló reggelig mulatott.

— **A legujab Károlyi grófné.** Az Amerikai Nemzetőr legujab száma a következő hymenhirt közli Oakland kaliforniai városból: „A nemrég Frank Boriska színész-nővel megszökött. Károlyi György gr. febr. 2-dikán Oaklandban esküdtött örök hűséget a kisasszonynak. A country clerkjélt megszerelte a házassági engedélyt, azután elment King paterhez ki egy héttel elhalasztotta a házasságot. Február 2-dikán azonban a házasságkötés csakugyan megtörtént. A fiatal gróf azt állította, hogy menyasszonya osztrák grófnő. Az esküvő után az új pár Sen-Frankskóba ment. Hírlík, hogy az apa, Károlyi István gróf ide készül, fiát hazavinni”. Megemlítjük, hogy a gróf már el is utazott.

— **A bokszegei merénylet** Aradról írják lapunknak hogy a megyei közvéle-

ményt ugyancsak kellemetlenül érinti az a lassuság, amelylyel a vizsgálatot vezetik. Ez a hivatalos késedelmes utoljára oda jutatta a dolgot, hogy a bokszegei banditák ismét kibujnak az igazságszolgáltatás alul s büntethetlenségük tudatában tovább folytathatják megszokott rablóéletmódjukat.

— **Zichy Géza gróf Aradon.** Az aradi filharmonikus egyletnek gróf Zichy Géza határozottan megígérte, hogy Aradon rendezendő jubileuma ünnepére a város vendége lesz. A zenekedvelők nagyban készülnek az ünnepre. Zichyt szónoklaltal üdvözlík a vasutnál és tiszteletere társas lakomát rendeznek. A gróf egyik előadandó zeneművét maga fogja dirigálni.

— **107 éves asszony.** Nagyváradról írják hogy április 1-én hunyt el ott a százhet éves Löwenstein Betti. Valaha jobb időkben is látott, mint élete utolsó évtizedeiben, a mikor nagy szegénységben sanylődött s az emberek könyörületességéből éledgett. Dacsára nagy életkorának egész haláláig függen járt-kelt az utcán. Sok év óta mindig kilenczven évesnek mondta magát s csak most, halálával derült ki valódi életkora. — 107 éves asszony volt még 107 éves korában is.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Női ruha-készítő műterem.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szíves tudomására hozni, miszerint műhelyem kiterjedésénél fogva nem kímélvén áldozatot, ujabban a „Berger Lajos” hírneves budapesti czég első ruha-troussirnőjét szerzőtettem.

Midőn törekvésem műhelyemet a mai kor igényeinek megfelelő színvonalra emelni, nem kételkedem, hogy sikerülend mindazon előitéleteket megszüntetnem, melyekkel a n. é. hölgyközönség — a fővárosi műtermek előnyére — még mindig viseltetik.

Egyszersmint ajánlom gazdag választékú szőr- és mosókölme ujdonságaimat, toiletteket 400 különböző mintájú Pongis selymeimet 1 frt 10 kr. árbau.

Dus raktár

női confekcióban

függönyök, szőnyegek és napernyőkben.

Minta-gyűjtemény és képes confekció árjegyzékem kívánsátra bérmentve küldtök.

Kiváló tisztelettel:

RENDES SZIDOR, ezeltől Gajzágó István.

(1—4)

A legjobb forgalmi helyen lévő péküzlet, teljesen felszerelve kiadó.

Értekezhetni a kiadó-hivatalba.

A regálé-kötvények és az ezekre szóló járadék-szelvények birtokosainak b. figyelmükbe ajánlom, hogy nevezett kötvényeket és járadék-szelvényeket a napi árfolyam szerint a legmagasabb árban fizetsem.

A járadék-szelvényeknek kötvényekre leendő átváltozását gyorsan és minden külön jutalék felszámítása nélkül eszközölöm.

A vidéken az érintkezés könnyebbitése céljából, nevezett papírok megvásárlásával Nagy-Enyeden Winkler János és Gyulafehérvárt Jakabfy Albert kereskedő urat bízom meg nevemben.

HUTFLESZ KÁROLY,

(310 3-6)

Kolozsvárt.

KIADÓ SZÁLLÁS.

Hiduteza 29 számú Tauffer-féle házban jelenleg a magyar általános biztosító társaság által birt helyiség, mely áll 10 szoba, konyha és hozzá tartozókból, április 1-től kezdőleg kiadó.

Ezen helyiségek esetleg két lakásra is osztható.

Értekezhetni Tauffer József fia czégnél, főter Stampaház.

3-3

Regale

kártalanítási kötvényeket, valamint ilyenekre szóló és két évi kamatszélvényvel ellátott

utalványokat

a hiv. árfolyam alapján a

legmagasabb árban fizetem.

Egyuttal bátor vagyok figyelmeztetni hogy az 1891-ik év folyamában a forgalomban levő

5 százalékos magy. papír járadék kötvényeknek egy részén az utolsó szelvény kerül beváltásra.

Ennek esedékesége után, csupán a szelvényutalványok benyújtása ellenében, új szelvény-ívek fognak kiadtni, melyeknek beszerzését készséggel közvetítem.

FOLLY VICTOR,

Kolozsvárt.

H I R D E T É S E K.

Sz. 313 - 1891.

346. (1-1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kikiáltott végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezennel közli, hogy a bécsi cs. és kir. kereskedelmi törvény-szék 11586-1891. számú végzése által Singer Alois és társa végrehajtatók javára Duchony János ellen 257 frt 80 kr. tőke, ennek 1890. év december hó 18. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 18 frt 87 kr. perköltség követelése erejéig elrendelt a 1891. évi február hó 13-án fogantatott kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 340 frtba becsült raktáron levő butorból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 1603-1891. számú kikiáltást rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Kolozsvártt a fapiaczon leendő eszközölésére 1891. évi április hó 6-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-czikk 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsőron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Kolozsvártt, 1891. évi márczius hó 24. napján.

PAP JENŐ,
kir. bírósági végrehajtó.

Elvállalunk fedél és csatorna festést.

BARANYI és BELL

ELSŐ ÉPÜLET- DISZ. MŰ BÁDOGOSOK ÉS MŰ VIZVEZETÉK-SZERELŐK.
KOLOZSVÁRTT.

Üzlet: Beltorda-utca I. szám. — Műhely: Széchenyi tér 10 szám.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tiszteltetve, hogy bel és külföldön szerzett tapasztalataink folytán azon helyzetben vagyunk, hogy mint épület, disz., műbádógosok és mű vizvezeték-szerelők a legnagyobb igényeket is képesek vagyunk kielégíteni, minőfigyelemmel felhívjuk becses ügyelmét vállalatunkra és előre is biztosítjuk, hogy minden szakmánkba vágó munkákat jóállás mellett a legutányosabban eszközölünk.

Ugyint: mindennemű bensín-, légszusz-világítók szerelését, vízvezetéseket: magán, gazdasági telepekre vagy városi övezetkötésre, magán teljes fűrdőket, gőz vagy vízgyógyintézeteket, zuhanyfürdőket, ehhez szavatyttyu gépek szerelését, mű kutszivatyttyukat, fecskendőket, szőkő kutakat: falban, föld alatt, csatornázást vas, ólom, köcsyag csövekből, szagtalan ürszék, vízelők, mosdókat, kiöntőket; szállodák, vendéglők vagy magán használatra egész új szerkezeti jégsekreányeket, villany tűzjelzőket, távbeszélőket és villámhárítók stb., valamint elvállalunk külső épület munkálatokat izlésesen, megfelelő rajz és minta szerint, horgany vagy másnemű fémekből elkészíteni, továbbá

Üzletünkben kapható és megrendelhető mindennemű konyha-berendezések és minden itt felsorolt munkálatok javítását gyorsan, pontosan és olcsón eszközölünk, valamint használt rézedények ciznézését is.

Magunkat becses pártfogásába ajánlvá

Tisztelettel

BARANYI és BELL,
épület, disz., mű-bádógosok
és mű vizvezeték szerelők.

800. (3-12)

Javítások olcsón és gyorsan eszközöltnék.

GAZDAGFALUSY

FÉRFI-RUHA KÉSZÍTŐ ÜZLETÉBE

Beltorda-utca, Takarékpénztári palota.

A tavaszi s nyári idényre

megérkeztek és raktáron vannak
a legújabb

szövet- s divat-ujdonságok

a bel- és külföld legelőkelőbbégeitől; és becses megrendelőimnek az ismert biztos és elegantiával szabott s készült jó munkával pontosan szolgálók.

342. (2-3)

BÉCS, 1890. ÁLLAMI ARANYÉREM.

ARANKAMENTES

LÓHER-MAG,

magkereskedői módon tisztítva:

rendkívül nagy szemű . . . 58 frt,
valamivel apróbb szemű . . . 52 "
rét és legelő felülvetésre . . . 40 "

Árak zsákostól 100 kilónként utánvétetnek.

Minták ingyen és bérmentve.

GRÓF TELEKI ARVÉD

drassói uradalmi intézősége

Alsófehér-megye, vasut Alvincz. posta és távirda
185. Szeredahely. (13-x)

Elegáns névjegyek

40 krtól feljebb.

MINDENMŰ

kő- és

könyvnyomdai munkák

csinos elkészítésére

jutányos árak mellett vállalkozik

KÖZMŰVELŐDÉS

IROD. ÉS MŰNYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KOLOZSVÁRTT,

beltorda-utca I. szám.

244. (5-x)

KÖNYVEK és FOLYÓIRATOK

minden nagyságban.

Legjobb padlófesték a világon

MARX LAJOS-féle

GAADENI

BOROSTYÁNKÓ PADLÓ

MÁZFESTÉK,

melylyel mindenki a padlóját gyorsan, tetszés szerinti színre, tükörfényesre befestheti és a mi fő dolog: nem kerül sokba.

A használati utasítás igen egyszerű és minden bádagon olvasható.

355. (1-20)

FŐRAKTAR:

GERGELY FERENCZ-nél

KOLOZSVÁRTT.

50 év óta sikerrel használtatik!

Szeplő és májfoltokat, valamint az összes bőrtisztítatlanságokat eltávolít jóállás mellett a

SPITZER-féle

szeplő és májfolt elleni arczenőcs és Salvator-Szappan.

Valódi minőségben egyedül csak a 115 év óta fennálló

DIENES J. C.-FÉLE SALVATOR-GYÓGYSZERTÁRBAN,
ESZÉKEN, Felsőváros.

1 téglő Spitzer kenőcs 35 kr. — 1 darab Salvator-Szappan 50 kr.

Hatása előmozdítja a Spitzer-féle salakos mosdóvíz használata által. 1 téglő ára 50 kr.

Ajánlom makacsabb bőrtisztítatlanságoknál a „Mille arczenőcs”-st, 1 téglő 60 kr. Kétféle Lyoni rizspor, 1 doboz 1 frt, kis doboz 50 kr.

Figyelmeztetés! Készítményeimet kettő hatásuk miatt, különösen újabb időben sokan utánozzák; kérek tehát a t. cz. közönség csakis Dienes-féle Eszéki arczenőcs és szappant kérni és elfogadni.

Postai megrendelések utánvétel mellett azonnal pontosan eszközöltnék.

335. (5-12)

Med. Univ.
D^r. RUDAS GERŐ
az összes gyógytudományok tudora, egészségügyi tanár, v. egyetemi tanársegéd, sebészeti műtő (Operateur)
Specialista Fogorvos,
a jelenkor igényeinek megfelelő minden új technikai eszközzel felszerelt
fogorvosi műtermében
Kolozsvártt, Főter, Rhédey-házban
(a „Nemzeti szálloda” átellenében)
a legjobb amerikai műfogak, egyesek, valamint teljes fogsorok természetesen és művészi kivitelben készíttetnek; valamint a letört fogak koronái mű zománcz-fogkoronákkal pótoltnak a szájból meglevő gyökerekből erősítve.
Odvas fogak tartósan plombátnak arany, platina, ezüst zománcz és egyéb kitűnő tömőanyaggal.
Fogak a káros fogkötől szépen megtisztíttatnak. — Eltört műfogak kijavítása. — A szájból előforduló bármilyen betegség a haladó tudomány alapján gyógyíttatik a legjobban.
Fog- és foggyökérhúzások legjobb és legbiztosabb sikerrel eszközöltnék, — kívánatra altatással (narcosissal) is.
Mindenkor méltányos díjak!
298. (5-x)

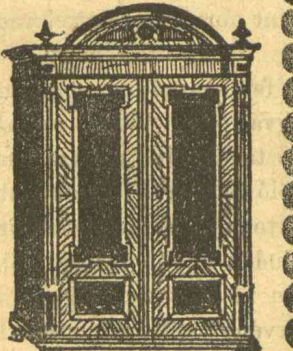
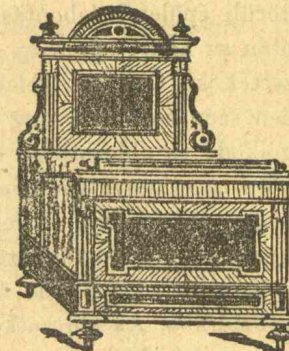
GAÁL és SCHRAMMER

butorkereskedők és kárpitosok

Raktár: Plébánia palota. — Műhely: Sétátér-utca.

Ajánlják dúsán felszerelt

keményfa- és
töltött butor,
butor-szövet,
függöny- és
szőnyeg-rak-
tárakat
a legutányosabb
árak mellett.

Nagy készlet többféle ebédlő- és hálószoba berendezésekből.

Elvállalunk mindennemű kárpitos- és asztalos munkákat; ugymint ócska butorok átalakítását, csomagolást és lakás berendezéseket, kedvező feltételek mellett.
Az árúk szolid kiállításáért kezeséget vállalunk.
297. (3-3)

WEISZ ADOLF

férfi-szabó üzlete KOLOZSVÁRTT.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

szövet-raktáromat

a tavaszi idényre a legdivatosabb és legújabb

angol-, francia-, hazai- és brünni gypjuszövetekkel, a legfinomabb Peruvien-, Toszkin-, Kamgarn- és Cheviot-mintákból láttam el és bátorodom a nagybecsült közönség figyelmét a műhelyemből kikerült izléses szabásu, elegáns és mérsékelt árú munkákra felhívni.

T. megrendelőim saját szöveteit is ismert eleganciával és mérsékelt áron dolgozom fel.

Mély tisztelettel **Weisz Adolf,**

férfi-szabó üzlete

Kolozsvártt, Belmonostor- és Rózsa-utca szegletén.

268. (4-10)

HORVÁTH BOLDIZSÁR

első erdélyi

CZIMBALOM KÉSZÍTŐ,

Kömálalja-utca II. szám, Kolozsvártt.

TÖBB KIÁLLÍTÁSON NYERT KITÜNTETÉSEK:

1878. Békés-Csabán arany oklevél.

1885. Gyulán, bronzérem.

1887. Deésen, bronzérem.

1881. Debreczen. Bronzérem és Állami jutalomdíj.

1883. Kolozsvár. Közreműködési köszönő okmány és jutalomdíj.

Készítek mindentféle CZIMBALMOKAT, hangfogóval és a nélkül 60 frttól feljebb tetszés szerint 300 frttól, jóállás mellett 3 évig.

Javításokat ugy helyben, mint vidéken, a legszolidabb árak mellett elvállalok.

Hangfogó nélküli cimbalmokra esztergályozott lábokat és hangfogókat 20 frttól készítek.

Kérve a nagyérdemű műtő közönség becses pártfogását ugy helyben, mint vidéken.

Kész tisztelettel

346. (5-6)

HORVÁTH BOLDIZSÁR.